כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסודשיח

בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת מסעי ■ כ"ה תמוז ה'תשע"א ■ 27.07.2011 ■ גליון מס' 131

תפוצה לכל קהילות ישראל

שיחת קודש לימי בין המצרים מפי האדמו"ר מפוריסוב, המקובל רבי עקיבא רבינוביץ' שליט"א

"ימי הקטנות"

הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע מבאר ('אמרי פנחס') כי הימים הטובים נקראים 'ימי הגדלות' והימים הללו, ימי בין המצרים, החל מי"ז בתמוז ועד ט' באב, נקראים 'ימי הקטנות'. וכשם שיש לו לאדם לקחת מימי הגדלות כוחות לכל ימות השנה, כך צריך האדם לקחת מימי הקטנות לכל ימות השנה את מדת השפלות, היינו, שהאדם יכיר את פחיתותו.

ויש לבאר מהי הדרך ובאיזה אופן יכול האדם לקחת לו את שניהם גם יחד, את השפלות ואת הפחיתות של הימים האלו, ואת הגדלות אשר בימים הטובים, לכל ימות השנה. יש מבארים שהימים עצמם גורמים ומשפיעים כוחות לכך. אולם ה'מאור עינים' מבאר, שהדרך לזה היא כמו שכתוב בכתבי האר"י הקי' זי"ע, שקודם בריאת העולם היה אור אין סוף מלא בכל העולם כולו, והשי"ת צמצם את האור. מה הכוונה שהשי"ת צמצם את האור? מבאר על כך הרה"ק בעל ה'תניא' זי"ע שהכוונה ל'לבוש', ואין הכוונה שהיה ח"ו שינוי באור. האור נשאר אותו דבר כפי שהיה, אלא שזה ענין של 'לבוש', וכלפינו זו בחינה של 'צמצום', ומתוך כך נהיה בהשתלשלות עשר הספירות, לגבי העולם שלנו, אשר נבנה משבע המידות, החל ממידת החסד ועד מדת המלכות, וכמו שכתוב "עולם חסד יבנה", היינו שהבנייה של העולם מתחילה ממידת ה'חסד'.

אכן, הספירות העליונות הן אלוקות. ה'מאור עינים' מבאר, כי מי שיש לו אמונה ודעת, יודע שהמידות הן בהשתלשלות העולמות מלמעלה, מאלוקות. המידה הנראית לעינינו כאן, בעולם הזה, מידת החסד, היא מידת אהבה, ומידת הגבורה היא מידת היראה, וכן הלאה כל המידות, יש לדעת ולהאמין שהשורש שלהן הוא למעלה, בספירות העליונות.

ומעתה יש להבין, כיצד יכול האדם להגיע לספירות העליונות? הדרך היא, כאשר הוא יודע ומאמין שמדת אהבה אשר יש כאן, בעולם הזה, הגיעה בהשתלשלות ממידת אהבה דלמעלה, מאלוקות. כאשר יש לו דעת (ידיעה) באמונה הזו, מתוך כך יכול להיפתח אצלו השער לאהבת השי"ת. וכן כשהאדם מאמין שהגבורה והיראה אשר ישנה כאן, בעולם הזה, מגיעה בהשתלשלות ממידת הגבורה דלמעלה, מאלוקות, מתוך כך הוא יכול להגיע ליראת ד', ונפתח לו השער ליראת ה' ממש.

כל מידה המתעוררת באדם, אם בשעה שחסר לו משהו בעניין של אהבה מאהבות העולם הזה, עליו לדעת שאין זה כי אם בהשתלשלות ממידת החסד, מאהבה דלמעלה, ומקורה ברוחניות, והעבודה היא, שהאדם ישתדל להתקשר במחשבה הזו ויאמין שהמידה היא מלמעלה, מתוך כך יוכל להיפתח אצלו השער לאהבת השי"ת.

וכן במידת הגבורה, כאשר נופל על האדם פחד ממשהו, וכגון שהוא חושש מבעל חיים כלשהו וכדומה, כל מיני יראה המגיעים לו לאדם, עליו לדעת שאין זה כי אם בהשתלשלות ממידת הגבורה, מיראת ד' דלמעלה, וכאשר יקשר עצמו במחשבה הזו ויכיר שהמידה שהגיעה אליו הריהי בהשתלשלות משם, מלמעלה, מתוך כך יוכל לזכות שתתלבש בו יראת ד'.

והנה במחשבה הזו צריך האדם להעמיק ולהתבונן. כאשר האדם מאמין שכל ענייני העולם הזה הם 'צמצום' אשר הגיע בהשתלשלות מלמעלה ונעשה כאן בחי' צמצום וקטנות המוחין, אזי כשאדם מעלה זאת על ידי האמונה ועל ידי הדעת, מתעוררות בו המידות של הקדושה, אשר הן בחי' של גדלות המוחין.

בשעה שהאדם נמצא ב'צמצום' של ענייני העולם הזה, הריהו רואה ומכיר את הפחיתות ואת השפלות

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

לקח סיפורי המדבר
פרשיות התורה יש בהן מצוות ויש בהן סיפורים, המצוות הן נצחיות ונכתבו לדורות, אך על הסיפורים שבפרשיות התורה...
המשך בעמ' 2

שו"ת קיץ
שאלה: האם במצב כזה אני צריך להתפלל תפילת מוסף עם הציבור ואח"כ להתפלל שחרית ביחיד, או להתפלל לפי הסדר שחרית קודם מוסף, ואז יצא שגם תפילת מוסף לא אתפלל בציבור?...
המשך בעמ' 4

סיפור לשבת
הרבי עומד בהבטחתו
ומעשה שהיה כך היה: יהודי אירופאי גדל בבית שרמת היהדות שבו היתה נמוכה ביותר. הוריו היו ניצולי השואה...
המשך בעמ' 3

שביבים
- "זו מלחמה ב-ה' יתברך ובתורת משה"
- "מאורות תהילים"
- "הקב"ה רוצה שבית הכנסת יהיה מלא"
- וכל המוצאו יקבל פרס יקר ערך

המשך בעמ' 5

שלו. בשעה שהשי"ת עוזר לו ונפתחים לפניו שערי הקדושה דלמעלה, הריהו מכיר ויודע שאין זה הכח שלו. על ידי האתערותא דלתתא משפיע לו השי"ת ברוב רחמיו את המחשבה הזו, שמתוך כך יוכלו להיפתח אצלו המידות הקדושות. וזה הוא ביאור העניין שכ' הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע שבימים הללו, ימי 'בין המצרים', יכול האדם לקנות בעצמו מידת השפלות, היינו, שהאדם לא יחשוב את עצמו גדול. ובימים אחרים, כגון בימים טובים, אז הוא הזמן של גדלות המוחין, בהם הזמן שיכול האדם לחוש שזו ההשפעה דלמעלה. אולם, הא בהא תליא. כלומר הימים הללו משפיעים על הימים ההם וכן לאידך גיסא כאשר האדם מרגיש את השפלות של עצמו, הריהו מגיע לבקשת רחמים של ה', ומתוך כך יש קיום והעמדה לימים הקדושים, וכך יוכל להגיע לפנימיות הדברים.

כמובן שלעתיד לבוא לקראת הגאולה השלימה תקויים בנו "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" (ישעיה י"א, ט), ויהיה מצב בו יוכל כל יהודי לראות ולהכיר את כח השי"ת, כח הפועל בנפעל, ויתבטל כח הגשמי מפני כח הרוחני, והימים הללו יתהפכו בעז"ה לימי ששון ושמחה, לימים שבהם נהיה מקושרים עם התגלות הקדושה, כן יזכנו השי"ת בב"א.

פרשת מסעי

לקח סיפורי המדבר

/ הרב יעקב הלוי פילבר

פרשיות התורה יש בהן מצוות ויש בהן סיפורים, המצוות הן נצחיות ונכתבו לדורות, אך על הסיפורים שבפרשיות התורה יש לשאול האם הם מתארים מצב שארע בשעתן בלבד או שיש בהם גם מסר לדורות? כבר על בריאת העולם הביא רש"י את דרשתו של רבי יצחק המסביר שהדברים נכתבו לתת תשובה לטענת האומות כנגד זכותנו על ארץ ישראל. ועל ספר בראשית כולו אמרו לנו חז"ל: "מעשי אבות סימן לבנים", שסיפורי האבות נכתבו ללמד אותנו איך לנהל את חיינו בעתיד. גם ספר שמות שהוא "ספר הגלות והגאולה ממנה", אמר עליו הנביא מיכה (ז ט): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". המלמד אותנו שכל מה שאירע לאבותינו בגאולת מצרים יחזור על עצמו גם בגאולה העתידה, כך גם סיפורי ספר שמות יש בהם גם אמירה לדורות. וכאן אנו שואלים האם גם מסיפורי אבותינו במדבר יש אמירה לדורות, ואם כן, מהו הלימוד הגדול שאנו יכולים ללמוד מסיפורי ספר במדבר על החיים העתידיים שלנו? כבר בברית בין הבתרים שירטט לנו הקב"ה את מסלול גאולתו של העם היהודי ככתוב: "גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה, וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי... ודור רביעי ישובו הנה (לא"י)" ופירוט המסלול הזה מהגלות לארץ ישראל חוזר על עצמו גם בהתגלות למשה בסנה, שם הקב"ה מתווה למשה את מסלול גאולתו של עם ישראל ככתוב: "וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא (מצרים) אל ארץ טובה ורחבה (א"י) אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמורי והפריזי והחוי והיבוסי". מהו הלימוד שאנו יכולים ללמוד מספורי המדבר?

סיפורי המדבר מלמדות אותנו שמסלול הגאולה ממצרים לארץ ישראל לא היה סוגה בשושנים, ללא הרף נעשו ניסיונות לשבש או לעכב את המסלול הזה. הנסיון הזה הוא כפול: האחד של אומות העולם והשני של עם ישראל, כבר שבוע אחר צאתם ממצרים מתחרט פרעה ואומר: "מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו". והוא מנסה עם חילו להחזיר את ישראל למצרים וסופם שהם טובעים בים. לאחר שהתגברו על המצרים בא עמלק להלחם עם ישראל ברפידים, מלחמה ללא סיבה ומבלי שישראל עשו להם דבר, וגם הם הוכו לבסוף לפי חרב. הנסיונות של האומות לעכב את ישראל לא היה רק בתחילת המסע אלא גם בסופו, סמוך לכניסתם לארץ מנסים סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן להלחם בישראל, וגם הם ניגפו ונוצחו. אליהם יש לצרף את ניסיון בלק ובלעם לקלל את ישראל ולגרשו מן הארץ, נסיון שגם הוא נכשל ולא יצא אל הפועל. מכל הדוגמאות הללו אנו רואים שכל ניסיונות הגויים לא צלחו. במקביל אנו רואים שגם בעם ישראל לא הכל הולך למישרים, גם בעם ישראל קמו מפעם לפעם חלקים נרגנים וקצרי רוח שפועלים לשבש את מסלול הגאולה, וכאן דווקא הנסיון שלהם עושה פירות, ומסלול הגאולה משתבש ומתעכב. הדוגמא הבולטת לכך היא חטא המרגלים, שאילו לא מאסו ישראל בארץ חמדה ולא הוציאו דיבת הארץ רעה היו נכנסים לארץ בזמן קצר, עכשיו משלא רצו לעלות לארץ, לא רק שהם עיכבו את הגאולה בארבעים שנה, אלא נענשו שדור יוצאי מצרים לא יכנסו לארץ. סיפורי המדבר מלמדים אותנו שני דברים: א. לא הנסיונות של אומות העולם הם שיעכבו או ישבשו את מסלול הגאולה של עם ישראל. ב. שרק המחדלים וההתנהלות מהבית פנימה יכולים לעכב או לשבש את מסלול הגאולה,

סיפורי המדבר מלמדים אותנו שהאיום האמיתי על תהליך הגאולה אינו מאיומי הגויים אלא דווקא ממחדלי האיוולת של חלקים מבני ישראל, כמו המאיסה בארץ חמדה של המרגלים שהיו ראשי בני ישראל שהעם כולו נגרר אחריהם. וכך היו פני הדברים גם בבית שני, ששם לא האיום של המן ולא של אנטיוכוס הם שהביאו לחורבן עמנו אלא דווקא שנאת החנם שהיה בתוך מחנה ישראל, היא שהביאה לאובדן הריבונות, לחורבן הבית ולגלות ישראל מארצו. תופעה זו חוזרת על עצמה גם בתקופתנו, בתש"ח הוקמה מדינת ישראל, ובתשכ"ז חזרנו אל מרחביה של ארץ ישראל, ומאז ועד עתה מדינות ערב לבטל את העצמאות שלנו, אם במלחמת השחרור, אם במלחמת ששת הימים או במלחמת יום הכיפורים, וועוד מלחמות שנסתיימו בתבוסתם, ואם קיימת סכנה לעתידה של ארץ ישראל בימינו היא לא מאומות העולם המנסים ולא יכולים, אלא מהמאמץ הבלתי נלאה של חלושי דעת וקצרי רוח מתוכנו לפגוע בזכותנו על ארצנו, ואנו תפילה כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב.

ויש בכך גם מסר לתקופתנו שהסכנה האמיתית להמשך תהליך הגאולה שלנו הוא לא מהאויבים הישמעאלים מבקשי נפשנו אלא דווקא מאחינו בני ישראל ככתוב: "מהרסיך ומחריביך ממך יצאו".

סיפור לשבת

הרבי עומד בהבטחתו

{על האירוע המדהים המתפרסם להלן, סיפר כ"ק האדמו"ר מטולנא שליט"א, לקראת סיום שיחת הקודש שלו, בהתוועדות שהתקיימה לרגל יום ההילולא ג' תמוז, שנערכה בבנייני האומה ואורגנה מטעם 'תורת חב"ד לבני הישיבות', בראשותו של הרב משה שילת. שאול שיף}

המלה"ד: ישראל אלפנביין

"...אסיים בסיפור ששמעתי אמש מאברך ירושלמי ושמו ר' יוסף-יצחק שרייבר. האברך הזה נסע לפני שבועיים ללונדון לרגל חתונה, ושם נודע לו על סיפור שהתרחש באותם ימים. את הסיפור הוא שמע מפי אביו משווייץ, אשר בדק את נכונות הסיפור מכל צד. אני רוצה לגלות לכם שאני מכיר את הרב שרייבר האב, שנודע כחוקר מיוחד במינו. מאות ואלפי סיפורים שחקר נתגלו כבלתי מדויקים, לאחר בדיקות שערך. ואם חוקר כמוהו מאשר את נכונות הסיפור הזה, הרי שאין למעלה מזה.

ומעשה שהיה כך היה:

יהודי אירופאי גדל בבית שרמת היהדות שבו היתה נמוכה ביותר. הוריו היו ניצולי השואה, והוא היה בן יחיד שנולד להם לעת זקנותם. הבן הזה התגלגל בעולם, ואיכשהו הגיע אל הרבי למעמד חלוקת הדולרים. כמדומה שהיה זה בפעם האחרונה שהרבי חילק דולרים. הרבי הושיט לעברו שטר של דולר, והוא התכונן לזוז הלאה. והנה האיש הולך פסיעה ועוד פסיעה, והרבי עדיין אוחז את קצה הדולר בידו... האיש מתקדם הלאה, אבל איכשהו הרבי מושך את הדולר חזרה אליו! זהו דבר נדיר מאוד, כידוע לכל מי שצופה מדי פעם ב'מראות הקודש' מחלוקת הדולרים, ובפרט שהרבי תמיד הקפיד מאוד שלא לבייש אף אדם.

היהודי הזה התקרב בחזרה אל הרבי, והרבי סימן למזכיר הרב לייבל גרונר שיזוז קצת הצידה. הרבי הרכין את ראשו לעבר היהודי הזה ושאל אותו בשקט: האם אתה מהולל? האיש הסמיק והשיב בשלילה. כשמלאו לו שמונה ימים, סירב אביו למול אותו וככה זה נשאר עד עצם היום הזה. הרבי לקח בחזרה את הדולר ואמר לאיש: 'ביום שבו תמול את עצמך - אתן לך דולר'.

האיש יצא מאת פני הרבי, בכעס גדול איום ונורא. הוא החליט שלא ימול את עצמו. היטב חרה לו בשל כך שהרבי לקח ממנו בחזרה את הדולר, הפריעה לו העובדה שהרבי גילה את סודו. והוא התעקש להישאר לא מהול.

חלפו ימים, נקפו שנים. בנו של האיש הזה הגיע לארץ הקודש, התקרב ליהדות והצטרף לחוגי החרדים, עד שהיה לתלמיד מצטיין באחת הישיבות הגדולות בירושלים. אני יודע את שם הישיבה, אך לא אזכיר אותה, מפני כבודו. בשבועות האחרונים זכה הבן להקים בית בישראל, ולחתונה שהתקיימה באירופה הגיע קהל גדול. הבנתי מבין השיטין שמשפחת החתן משתייכת לשכבה כלכלית גבוהה במיוחד, ובחתונה היתה שמחה מיוחדת מאוד. מה גם שהמוזמנים ידעו שהחתן מגיע מבית שהוא רחוק מאוד מיהדות, וכולם רקדו ושמחו עם החתן שבא מבית כזה וזכה להיות תלמיד-חכם גדול.

וכמו שהרבי מליובאוויטש היה נוהג להתבטא: "שמחה פורץ גדר". כשראה אבי החתן את השמחה היהודית הגדולה, משהו בלבו נמס. הוא החליט לעצמו שייתן לבנו מתנת חתונה וילך לעבור ברית מילה. מיד למחרת החתונה דאג לעבור ברית-מילה בחשאי, ולאחר יומיים-שלושה חזר לעצמו. בסעודת היום האחרון של ה'שבע ברכות' קם האב וסיפר לכל הנוכחים את סיפורו האישי. הוא סיפר להם מה היה מצבו הרוחני בנעוריו, מה קרה באותו מעמד של חלוקת הדולרים ומה עבר עליו לפני ימים אחדים עד שהחליט להיכנס בבריתו של אברהם אבינו. גדולה היתה שמחת הנוכחים כולם לשמע הדברים המרגשים. מבחינתם, לא היה סיום מוצלח מזה לשמחה גדולה.

אך מסתבר שבכך לא תם הסיפור. בסיומו של האירוע יצאו כולם לרחובה של עיר. לפתע ניגש אל אבי החתן יהודי אחד, שחזותו מוכיחה עליו ללא ספק כי הוא חב"דניק. הוא ניגש אל האב ושאל: האם אתה הוא האיש שערך לבנו חתונה לפני ימים אחדים באולם שמחות פלוני בעירנו? האב השיב בחיוב, והאיש המשיך: דע לך שאני הוא משגיח הכשרות באותו אולם. לאחר שראיתי אותך בחתונה רוקד ריקוד נלהב שכזה עם בנך החתן שהתקרב ליהדות, חשבתי לעצמי שמגיעה לך מתנה מיוחדת במינה. בביתי שמורים מספר שטרות של דולרים שזכיתי לקבל מהרבי מליובאוויטש, והחלטתי שאתן לך במתנה שטר של דולר אחד. ביררתי ושמעתי שהיום תיערך כאן מסיבת 'שבע ברכות' לבנך, והמתנתי לך כאן בחוץ כדי לתת לך את אחד הדולרים שקיבלתי מהרבי...

אנחנו שומעים סיפורי 'מופתים' רבים על הרבי מליובאוויטש, אשר תסמרנה שערות הראש לשמע נפלאותיו. אנחנו שומעים דברים רבים שמלמדים אותנו כי הרבי נמצא איתנו גם אתה, ובאופן של 'יתיר מבחיוהי'. וכאשר מגיע יומא דהילולא קדישא דילי, עלינו להוסיף אומץ בהחלטתנו האיתנה להמשיך ללכת בדרכיו, לדבוק במידותיו ולעסוק בלימוד מעמיק של תורתו. ובינינו לבין עצמנו: מותר לנו גם ללמוד מהרבי איך להיות

המשך בעמוד הבא...

בן-אדם, איך להיות ג'נטלמן ואיך לתת יחס ראוי לכל אחד ואחד מבני ישראל.

הלוואי שמתוך הכינוס הזה, אשר הוא כינוס לשם שמים ובוודאי שסופו להתקיים, נזכה כולנו להגיע לבניית הקשר הטוב והנכון עם הצדיק הנשגב אשר השאיר לנו לאחר הסתלקותו את תורתו, דרכיו והנהגתו, אמן כן יהי רצון."

שו"ת קיץ

הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

ר.ג מירושלים שואל: אמנם לא נעים לי לשאול שאלה שכזו, אך אשאל בכל זאת: בשבתות הקיץ, השבת נכנסת מאד מאוחר ואנו מסיימים את סעודת ליל שבת בשעה מאוחרת, וקשה לי לקום בבוקר לתפילה בזמן. לא אחת יצא לי להגיע לבית הכנסת בזמן שהציבור כבר היה קודם תפילת מוסף (אין בשכונתי מניינים מאוחרים יותר). השאלה היא, האם במצב כזה אני צריך להתפלל תפילת מוסף עם הציבור ואח"כ להתפלל שחרית ביחיד, או להתפלל לפי הסדר שחרית קודם מוסף, ואז יצא שגם תפילת מוסף לא אתפלל בציבור?

תשובה:

הקדמה: בדרך כלל יש להקדים תפילת שחרית לתפילת המוסף מהטעם שתפילות נתקנו כנגד הקרבנות, תפילת שחרית כנגד קרבן תמיד של שחר, תפילת מוסף כנגד קרבן מוסף, וסדר עבודת הקרבנות הוא להקדים את התמיד של שחר לקרבן מוסף משום הכלל ההלכתי: 'תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם'[א], כלומר קרבן תמיד שהוא תדיר יותר, שהרי נוהג בכל יום, קודם לקרבן מוסף של שבת הנוהג רק בשבתות.

אמנם פסק הרמ"א[ב] שבדיעבד אם התפלל תפילת מוסף קודם תפילת שחרית יצא ידי חובה[ג].

אמנם, אם יתפלל שחרית ביחיד קודם מוסף יפסיד את מעלת התפילה בציבור של תפילת מוסף, לכן הסיק בשו"ת 'באר יצחק'[ד] לגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, דיש להתפלל מוסף בציבור ואחר כך יתפלל שחרית[ה]. והטעם הוא שעל אף שתפילת שחרית קודמת לתפילת מוסף מהטעם 'תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם'. מכל מקום תפילה בציבור נחשבת מקודשת יותר, וברמב"ם[ו] מבואר שאם מעלת תדיר עומדת מול מעלת 'מקודש' אזי יכול לבחור איזו מעלה שירצה, ובמקרה זה עדיף שיבחר במעלת מקודש (תפילת מוסף בצבור) ולא במעלת תדיר (תפילת שחרית ביחידות) שאם יבחר בתדיר, מעלת המקודש תידחה לגמרי, שהרי יצא שלא יתפלל בציבור לא שחרית ולא מוסף[ז].

אמנם בשו"ת אגרות משה[ח] חלק על פסיקתו של ה'באר יצחק' מטעמים הבאים:

א) החובה להקדים את תמיד של שחר לקרבן מוסף הוא לא רק מטעם 'תדיר ושאינו תדיר' אלא גם משום פסוקים מפורשים כמבואר בגמ' במסכת זבחים, ומכיוון שתפילות נתקנו כנגד קרבנות, אין אפשרות לכתחילה להקדים את שחרית למוסף.

ב) על אף שבוודאי שיש מעלה לתפילה בציבור על פני תפילה ביחידות, מכל מקום אין היא בהכרח נחשבת 'מקודשת' יותר.

וכן פוסקים רבים נוספים חלקו על דבריו של ה'באר יצחק', ולכן העצה המובחרת במקרה זה, להשתדל לכוון שיעמוד להתפלל תפילת י"ח של שחרית בזמן שהציבור עומד להתפלל תפילת י"ח של מוסף[ט] שלכמה פוסקים ייחשב לו כתפילה בציבור[י], וישתדל גם כן לעמוד להתפלל תפילת י"ח של מוסף בזמן שהשליח ציבור מתחיל את חזרת הש"ץ, כי לדעת כמה פוסקים גם זה נחשב כתפילה בציבור[יא].

ומכל מקום ודאי שיש לך להתחזק ולהתגבר כארי לעבודת הבורא לקום לתפילה בזמנה, שהרי פתרונות אלו הם דיעבד ולא לכתחילה, ובפרט שאתה מפסיד את ה'קריאה בתורה' או את חלקה, וחכם עיניו בראשו!

א - זבחים פ"ט.
ב - או"ח סימן רפ"ו.
ג - אמנם עיין ערוך השולחן סימן רפ"ו סעיף ז' – י'.
ד - חלק או"ח סימן כ'.
ה - ומדובר שלא יעבור זמן תפילת שחרית.
ו - הלכות תמידין ומוספין פ"ט הלכה ב'.
ז - ועיין שם בסוף דבריו שמסתפק לגבי ר"ח שתפילת שחרית היא י"ח ברכות (ולא כשבת שהיא ז' ברכות) שייתכן שמשום כך תפילת שחרית נחשבת גם מקודשת יותר.
ח - או"ח חלק ד' סימן ס"ח.
ט - עיין דיני דילוג בשו"ע או"ח סימן נ"ב במ"ב ס"ק ד' שאם אין לו שהות כלל לכל הפחות יאמר 'ברוך שאמר', 'תהלה לדוד' 'נשמת' ו'ישתבח', ואח"כ כסדר התפילה.
י - עיין מ"ב בסימן צ' ס"קל' ובספר 'פסקי תשובות' שם אות ט"ו.
יא - עיין פסקי תשובות שם אות י"ד.

שביבים / שאול שיף

"זו מלחמה ב-ה' יתברך ובתורת משה"

הצדיק המקובל, הגאון האדיר, רבי יעקב עדס שליט"א הצטרף בימים אלה לקריאתם של גדולי ישראל שאין לקחת תרומות מקרן הידידות של יחיאל אקשטיין ומהכומר הידוע ג'ון האגי. וכך נאמר בכתב ההצטרפות שלו לפסיקה של מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א והגאב"ד של העדה החרדית ורבים אחרים מגדולי ישראל מכל החוגים: "נטילת כספים מקרן הידידות, ג'ון האגי והדומים להם, זו עקירה של יסוד מיסודי היהדות. זו מלחמה ב-ה' יתברך ובתורת משה!!!"

ושוב נזכיר את הגמרא בבבא בתרא דף י' עמוד ב': איפרא הורמיז אימיה דשבור מלכא, שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלינהו. שדרינהו קמיה דרבא וקבלינהו משום שלום מלכות. שמע רבי אמי איקפד. אמר לית ליה "ביבש קצירה תשברנה נשים באות מאירות אותה... ועל המשפט "ביבש קצירה תשברנה" כותב רש"י: כשתכלה זכות שבידן וייבש לחלוחית מעשה צדקה שלהן אז ישברו.

ובדומה לזה, אך פחות חמור מקבלת כספים מכמרים וכנסיות, אמר באחד מנאומיו רבי ישעכר שלמה טייכטהל זצ"ל הי"ד ("משנה שכיר", "אם הבנים שמחה"): "...שמעתי מפי מגידי אמת ששמעו לפני ארבעים שנה בערך מפי הגאון הקדוש רבן של ישראל, רבינו שלמה מבאבוב צוק"ל זי"ע ועכ"י, שאמר שיש לו קבלה מרבותיו הקדושים (וחד מינייהו היה רבינו בעל דברי חיים זקנו) שכשישראל משתמשים בלשון אומה אחת אזי נותנים בזה כח לשר של אותה האומה, ומגבירים בזה כוחו של אותו השר לשלוט על ישראל בגזרות קשות ולחלק להם צרות רבות ורעות רח"ל" (מתוך "המעין", תמוז תשע"א, נמסר לפרסום על ידי נכדו, הרב ישעכר דב קלויזנר שליט"א, שערך והוציא לאור כמה וכמה כרכים של כתבי סבו ועוד ממשיך במלאכת הקודש).

ומכיוון שטוענים באוזני כל מיני דברי הבל כדי להכשיר את השרץ, בין היתר, שהכומר ג'ון האגי "הולך בלי צלבים", אני מביא להלן קטע מתוך news1 שכתב עומר כרמון, שמעולם לא החלפתי אתו מלה והעובדות ברורות וחד משמעיות.

כותב כרמון:

"בקרוב: ישו ישתלט על הר הבית

מאת: עומר כרמון/news1

בוושינגטון הסתיימה הוועידה הראשונה של "נוצרים ציונים למען ישראל" בהנהגת אחד המטיפים הפופולריים בארה"ב חוזה כי תקיפת מתקני הגרעין באירן היא תנאי הכרחי לתחייתו המחודשת של ישו ולהקמת בית מקדש נוצרי על הר הבית

ביום שבו מציינים היהודים את חורבן הבית, הסתיימה בוושינגטון הוועידה הראשונה של "נוצרים ציונים למען ישראל", בהנהגת אחד המטיפים הטלוויזיוניים הפופולריים והחזקים בארה"ב, ג'ון האגי.

האגי, נוצרי אבנגליסטי ותורם נדיב של הסוכנות היהודית, הגיע לגבעת הקפיטול עם 4,500 מתומכיו כדי לשכנע את חברי בית הנבחרים לתמוך בתקיפה ישראלית על מתקני הגרעין של אירן.

מרבית היהודים בישראל יושמדו

בפגישותיו עם חברי הקונגרס מדבר האגי על הסכנה שמהווה פצצה גרעינית אירנית לביטחונן של ארה"ב וישראל. אולם בספרו האחרון, "הספירה לאחור של ירושלים", הוא מסביר כי תקיפת מתקני הגרעין היא תנאי הכרחי לתחייתו המחודשת של ישו.

האגי טוען כי בעקבות מלחמת העולם שתפרוץ, יושמדו מרבית היהודים בישראל או ימירו את דתם. המשיח הנוצרי יתיישב בהר הבית, יקים מחדש את בית המקדש וינהל משם את ענייני העולם.

בני האור מול בני החושך

על-פי תחזיתו של המטיף הנוצרי הפופולרי, רוסיה לא תוכל לעבור לסדר היום על תקיפת מתקני הגרעין האירניים, ולכן תעמוד בראש קואליציה של מדינות ערב שיפלשו לישראל.

אלא שאז יתרחש מאורע שמיימי, במהלכו יעלו לגן עדן כל הנוצרים הטובים. כל האחרים (יהודים, קתולים, מוסלמים, בודהיסטים וכו') ייקלעו לתקופה איומה שבה תשרור בכדור הארץ מלחמה הרסנית בין בני האור לבני החושך.

בראש צבא החושך תעמוד דמות שטנית שקרויה אנטיכריסט (האיחוד האירופי לפי האגי). בסופה של אותה תקופה יושמדו מעל פני כדור הארץ כל הכופרים שלא יסכימו להכיר בכך שישו הוא המשיח. אלה שיכירו בישו, יזכו לאלף שנות שלום ועושר.

ערוץ פתוח לבית הלבן

תוכנית הטלוויזיה של האגי נצפית בלמעלה ממאה מיליון בתי אב בארה"ב. יש לו תומכים רבים במסדרונות הבית הלבן וערוץ פתוח לנשיא האמריקני.

כמעט שליש מאזרחי ארה"ב הם נוצרים-אבנגליסטים המאמינים בחזון אחרית הימים של יוחנן המתואר בברית החדשה. כשליש מתוכם (מעט פחות מ-30 מיליון אמריקנים) אף מאמינים שהדבר יקרה כבר בימי חייהם."

"מאורות תהילים"

מאז נכנס לכהן כנשיא מכללת "אורות ישראל" (אלקנה, רחובות), מפתיע הרב פרופ' נריה גוטל שליט"א בהיקף תרומתה הבלתי פוסקת כמעט של המכללה לארון הספרים היהודי.

בימים אלה יצא לאור הספר "מאורות תהלים". "יצירה ייחודית זו היא "יצירת ציבור" משותפת של סגל המכללה אשר נרתם לבאר את ק"ן מזמוריו של דוד המלך, נעים זמירות ישראל".

משך שלוש שנים שקד סגל המרצים של המכללה על ביאורם של מזמורי תהלים ופרשנותם, איש איש וסגנונו, ובזה נוסף עוד נדבך לבניין פרשנותו של ספר תהלים. יצירה מרחיבה דעת ומשכילה, לאמיתה של תורה.

"הקב"ה רוצה שבית הכנסת יהיה מלא"

סיפר לי הרב הראל רחימי משליחי חב"ד:

בספר "פאר הדור" על ה"חזון איש" (ח"ד עמ' ר"ס) מובא על הרב פרץ אריאל זצ"ל (היה המחנך שלי בכיתה ו'. איש טוב-לב עם מוח יצירתי. וזה המעשה ששמעתי ממנו בגיל מאוחר יותר: "באתי אל החזון איש עם בעיה קשה. בכיתתי היה תלמיד שלא עשה לי שום דבר רע ובכל זאת לא הייתי מסוגל לסבול אותו, ושלא באשמתו. הרהר החזון איש כמה שניות ואז אמר לי: מהיום ואילך תרכז את כל מאמציך ותשקיע בילד הזה ככל יכולתך, עד כדי קניית מתנות. כן סובל אותו לא סובל אותו - תשקיע בו למשך תקופה של כמה שבועות. ואז תראה שהדברים ישתנו. ואם תשאל אותי הכיצד? פשוט מאוד. משום שאתה משקיע בו, אז מדין אנוכיות, אנוכיות ממש, ושום דבר אחר, יחול אצלך המהפך. שכן, מי רוצה להפסיד השקעתו... שאול שיף). שהגיע לגור ב"מגדיאל" בחודש אלול תשי"ג, לקראת השבת הראשונה לכהונתו כרב המקום, התעוררה לו בעיה קשה. באותה שבת היה אמור להיות "בר מצוה" לנער שהיה נוסע על אופניים בשבת. השאלה היתה, אם יוכל לקבל עלייה לתורה? אם יתן לו עלייה, אזי יפסיד הרב את ה"קנאים" שהיו בעיר, ואם לא יתן, אזי יפסיד את ה"מודרניים" מתושבי העיר, והלך לשאול ל"חזון אי"ש" מה לעשות. והשיב: מפטיר אינו מז' קרואים, ותוכל לתת לו עליית מפטיר. הוסיף רבינו ושאלו: אם אתה תלך ברחוב בשבת, והנער יסע על האופניים, האם הוא יתבייש ליסוע כשיראה אותך? והשיב רבי פרץ: בפני הוא לא יסע. "אם כן", אמר החזו"א, "אין זה מחלל שבת בפרהסיא". ושוב שאל הרב אריאל: אבל מה אעשה אם ה"קנאים" שיילכו נגדי? ואמר החזו"א: אתה אשם שאתה קורא להי' "קנאים". אם הרב פוסק כדת וכהלכה שמגיע לנער עלייה לתורה, ממילא מי שאינו שומע בקול הרב - שוב אינו "קנאי", והולך הוא נגד התורה. לאחר מכן שאלו רבינו: מה אתה חושב שהקב"ה רוצה יותר שב"ראש השנה" הקרוב, ה"בית הכנסת" יהיה מלא עם כל תושבי מגדיאל, או רק עם ה"קנאים"? והרב אריאל ישב ושתק. אמר רבנו: אני אומר לך שהקב"ה רוצה שיהיה מלא ביהכ"נ, כי אם ישאר אחד מאלו וימשיך הלאה, זה כולו ריווח. עוד יהודי בביהכ"נ. רואים אנו שקנאות צריכה להיות שקולה ומדודה עפ"י דעת תורה.

וכל המוצאו יקבל פרס יקר ערך

בספר הבעש"ט, בעריכת הרב י.ל. הכהן מימון (ירושלים תשך, עמוד רפב-שיט) פרסם א"ז בן-ישי קונטרס בשם "ילקוט שמואל" הכולל "דברי תורה ספורי מעשיות ושיחות צדיקים שנאספו ונרשמו ממקורות ראשונים ונוסחו בלשון הקודש על ידי (אביו) הרב יעקב שמואל הלוי איש הורוויץ סג"ל" בשנים תרן-תרס, בקרוב. בעמוד ש"ה אנו קוראים:

ר' אפרים זלמן מרגליות (תקכ"ב-כ"ד באב תקפ"ח; 1762-1828) היה רב בברודי, פוסק ומחבר, מגדולי חכמי דורו. נודע גם בעשירותו המופלגת. ש.ש.) בא פעם להתארח אצל הצדיק ר' אברהם יהושע השיל מאפטה, בזמן שכיהן ברבנות ביאסי... אמר הרבי מאפטה... מצינו בירושלמי מעשה מוקשה בר' חייא, ושאלתי כמה למדנים, ולא ידעו להשיב. וכך מסופר בירושלמי:

"ר' חייא נפק לקרייתא (יצא לרחובות קריה), חזי דמחללי מעצרתא (ראה שמחללים את חג השבועות), כתב ורמה פתקה: אל תקרי "עצרת תהיה לכם" (במדבר כט, לה), (אלא) "תחיה לכם", ומי האיש החפץ חיים ולא יחללו עוד." עד כאן לשונו.

השאלה היא, אמר הרב מאפטה, לא מצאנו בכל הש"ס לשון "רמה פתקה", אלא לשון דרש בלבד. משום מה (מדוע) לא דרש ר' חייא בעל פה (כמקובל) וכתב את דרושו בכתב על פתקה?

ישב ר' אפרים זלמן כמה רגעים כמשתומם, ואחר כך השיב: מצינו שר' חייא לא יכול היה לבטא את האות "ח" ובמקומה היה מבטא "ה". ויש לכך גמרא מפורשת (מגילה כ"ד ב'): אמר ליה ר' חייא לר' שמעון בר רבי: אלמלי אתה לוי, פסול אתה מן הדוכן, משום דעבי קלך (שקולך עבה). אתא אמר ליה לאבוה (בא ואמר לאביו). אמר ליה (אמר לו אביו, רבי): זיל אימא ליה (לך אמור לו) כשאתה מגיע אצל "וחכיתי ל-ה'" (ישעיה ח' יז) לא נמצאת מחרף ומגדף? ופירש רש"י, שהיה קורא לחת"ן ההי"ן (שלא יכול היה לבטא את האות "ח" והיא נשמעה אצלו כמו האות "ה"), נראה כאומר "והכיתי"...עכ"ל. ואם כן לא יכול היה ר' חייא לדרוש בעל פה "עצרת תחיה לכם" (שאם תשמרו את עצרת היא תחיה אתכם), מפני שלא יכול היה לבטא בעל פה את האות "ח" משום כך כתב בפתקה.

אותו יום היה יום קיץ, ופניו של הגאון ר' אפרים זלמן נטפו זיעה. כששמע הרב מאפטה את ההסבר הנפלא הזה, קם ממקומו, הוריד את המפה מעל השולחן וניגב את זיעתו של ר' אפרים זלמן, ונשקו על מצחו, והיה מחבבו ביותר. עד כאן לשון הסיפור בקונטרס "ילקוט שמואל". על כך מעיר המביא לבית הדפוס: בכתב היד לא צויין מקומו של הירושלמי. חיפשתי וגם שאלתי בקיאים בירושלמי, ולא מצאתי לפי שעה את הדרש הזה של ר' חייא, ואיני בטוח גם בדיוק הנוסח, אך כך מצאתי בכתב היד.

הירושלמי הזה התגלגל בכמה ספרים לפני "ילקוט שמואל" ואחריו, ועמו הקושיא, מדוע ר' חייא נזקק לכתוב בפתקה ולא אמר בפיו כמקובל. והנה מתברר כי הירושלמי הזה לא היה ולא נברא. המוצא הישר יזכה בפרס יקר ערך.

(שמואל אשכנזי, גלגולו של ירושלמי מדומה, "ואם בגבורות")

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים בדוא"ל: besod@013net.net

עיצוב ועריכה גרפית:
גיל ויין עיצוב גרפי
אימייל. gilwein26@012.net.il